

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Statens Hus, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Besøksadresse: Prinsens gate 1

Saksbehandler
Geir Arne Røstum
Miljøvernnavdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 19

Vår dato
08.12.2005
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2003/3504-461.3
Deres ref.

Opsal og Fjelnset AS

7203 Vinjeøra

Inspeksjonsrapport etter kontroll i forbindelse med biloppsamlingsaksjonen i 2005

Vi viser til kontroll ved virksomheten 15. oktober 2005.

Vedlagt følger en rapport som er blitt utarbeidet på grunnlag av kontroll ved virksomheten. Dersom virksomheten mener at rapporten inneholder faktiske feil, ber vi om tilbakemelding på dette innen 2 uker etter at dette brev er mottatt. Dersom vi ikke har hørt noe innen denne fristen, regner vi med at det ikke er noe å bemerke og rapporten regnes som endelig.

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i vedlagte rapport. For å kontrollere at forholdene er rettet opp, ber Fylkesmannen virksomheten innen **6. januar 2005** om skriftlig å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene.

Dersom virksomheten mener at det ikke lar seg gjøre å rette opp avvikene innen fristen, ber vi om at det redegjøres for årsaken og at det fremlegges en tidfestet plan for det videre arbeidet. Vi ber om at bedriften innen samme frist redegjør for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til våre anmerkninger.

Vi ber også om at bedriftene kommenterer forholdene som er nevnt under andre forhold.

Fristfastsettelsen kan påklages til Statens forurensningstilsyn (SFT) innen tre uker etter at brevet er mottatt. Evt. klage bør begrunnes og sendes om Fylkesmannen.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør

Geir Arne Røstum
førstekonsulent

2 vedlegg: Rapport
Informasjon fra SFT

Kopi m/vedlegg: Hemne kommune, Trondheimsv. 1, 7200 Kyrksæterøra

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 06	73 19 90 06	73 19 93 50	73 19 93 00	73 19 90 05	73 19 90 05
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 90 66	73 19 92 30
E-post: postmottak@fmst.no			Internett: www.fylkesmannen.no/st			

	INSPEKSJON VED Opsal og Fjelnset AS	RAPPORT NR. 33-05

Bedriftens adresse:	Vinjeøra 7203 Vinjeøra	Utslippstillatelse av:	22. april 2003
Tilstede fra bedriften:	Jomar Fjelnset	Tidsrom for kontrollen:	15. oktober 2005
		Til stede fra Fylkesmannen:	Geir Arne Røstum

Rapportens innhold :

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket innen følgende kontrollerte områder:

- Drift av biloppsamlingsplass med hovedvekt på sanering av kjøretøyer og disponering av farlig avfall og kjemikalier

Hovedkonklusjon :

Under inspeksjonen ble det gjort følgende observasjoner:

- Bedriftens HMS-system har mangler når det gjelder kartlegging av risiko og gjennomføring av risikovurdering
- Det mangler fast dekke på noen områder hvor det er stilt krav til dette i tillatelsen.
- Usanerte biler blir stablet flere i høyden
- Uklare forhold rundt disponering av pressvæske fra pressing av bilvrak

Utarbeidet dato: 6. desember 2005

Godkjent dato:

Sign: Geir Arne Røstum

Sign.: Marit Lorvik

førstekonsulent

underdirektør

1. Innledning

Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner på et avvik og en anmerkning er som følger:

- AVVIK defineres som overtredelse av vilkår gitt i utslippstillatelsen eller gjeldende lover og forskrifter.
- ANMERKNING er et forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen mener det er riktig å påpeke for å ivareta og forbedre det ytre miljø.
-

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for kontrollen var :

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeide (HMS) i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse av 22. april 2003
- Avfallsforskriften
- Bedriftens egne dokumenter knyttet til forhold som har betydning for helse, miljø og sikkerhet

3. Omfang

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

- Drift av biloppsamlingsplass med vekt på miljøsanering og disponering av farlig avfall og kjemikalier

Fylkesmannen har under inspeksjonen ikke vurdert andre forhold ved /områder av bedriftens virksomhet.

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

Avvik 1 Bedriften har mangler i HMS-system for ytre miljø

Avvik fra Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 punkt 6.

Kommentarer:

Så godt som alle norske bedrifter har plikt til å utarbeide et skriftlig helse-, miljø- og sikkerhetssystem (HMS). Dette gjelder for områdene ytre miljø (utslipp og avfallsbehandling), arbeidsmiljø, brann og elsikkerhet. Fylkesmannen er myndighet på området ytre miljø. § 5 i forskriften inneholder de punktene som virksomhetene skal forholde seg til.

Bedriften har et HMS – system men denne omfatter ikke en risikoanalyse av ytre miljø. Det foreligger heller ingen beredskapsplan for uhellsutslipp til ytre miljø.

Vi vil spesielt understreke betydningen av å foreta en kartlegging av forhold som kan medføre forurensning (for eksempel utslipp fra oljeutskiller og lekkasjer fra lagerplass for farlig avfall/kjemikalier), risikovurdering av disse forholdene og utarbeide nødvendige tiltak for å begrense risiko.

Avvik 2 Usanerte biler for oppsamling og delesalg lagres på område som ikke har fast dekke

Avvik fra Bedriften utslippstillatelse av 22. april 2003, pkt. 2.1.3 og avfallsforskriften kapittel 4, vedlegg 1.

Kommentarer:

I bedriftens utslippstillatelse pkt. 2.1.3 står det hvilke områder som skal ha fast dekke. Bedriften har fast dekke med avløp til oljeutskiller på miljøsaneringsplassen.

I brev av 11. september 2003 gis Opsal og Fjelnset AS medhold i klage av 16. mai 2003, slik at kravet om fast dekke på oppsamlingsplass for bilvrak gjelder områder hvor det foretas miljøsanering og deleplukk. Klageavgjørelsen fra Fylkesmannen påpeker at det på grunn av bl.a. begrenset vrakmengde vil være fullt mulig å hindre spill av væsker m.v. hvis det ikke foretas deleplukk på områder uten fast dekke, og at deleplukk foretas av bedriftens egne ansatte.

Bedriften sanerer biler etappevis, kun i sommerhalvåret og helst når de har ledige ressurser av ansatte fra annen virksomhet, som landbruk-, bil- og anleggsverksted. Dette medfører at det kan bli stående biler for deleplukk i inntil 6-8 måneder før de blir fullstendig sanert på område uten tett dekke. Forsvarlig deleplukk av oljeholdige komponenter fra bilvrak gjøres inne på virksomhetens landbruk-, bil- og anleggsverksted.

Kun et fåtall (anslagsvis 10 stk.) av det totale antall biler (anslagsvis 100-150) på oppsamlingsplassen var fullstendig sanert på det tidspunkt inspeksjonen ble gjennomført.

Bedriften fikk i brev av 16. mai 2003 fra Fylkesmannen medhold i klage på krav om fast dekke etter miljøsanering, jf. vilkår 2.1.3 delprosess 5 i tillatelsen, det er imidlertid en forutsetning at bilvrakene er sanerte og at det ikke foregår deleplukk på dette området.

Med begrunnelse i det begrensede antall biler som bedriften tar i mot på årsbasis, og de fasilitetene som bedriften innehar som både landbruk-, bil- og anleggsverksted, mener vi sanering bør kunne gjøres etter hvert som bilvrakene kommer inn til biloppsamlingsplassen.

Bilvrak med deler som inneholder farlige avfallsfraksjoner medfører risiko for forurensning ved lagring. Det vil derfor ikke være tillatt å lagre usanerte bilvrak på områder uten fast dekke. I den grad deler fra bilvraket kan gjenbrukes ved salg, bør dette avklares under saneringen, delene tas ut, og lagres forsvarlig.

Erfaring om lagring av bilvrak på ikke fast dekke har vist seg kan føre til forurensning av grunnen. Vi gjør oppmerksom på at det vil være Opsal og Fjelnset AS sitt ansvar å motvirke at slik forurensning skjer, og for en eventuell kostnadskrevende opprydding.

Delprosess nr. 7 Pressing, foretas ikke på område med fast dekke i henhold til tillatelse.

Vi gjør oppmerksom på at det på grunn av forurensningsfaren, også er krav om fast dekke på område for lagring av pressede kjøretøy.

5. Anmerkning

Anmerkning 1 Usanerte biler stables i høyden

Kommentarer

Usanerte biler bør ikke stables i høyden. Faren for forurensning blir større når vrak skal flyttes. Hvis usanerte vrak skal stables er fast dekke et minimums krav. Usanerte vrak som inneholder både batteri og bensin kan forårsake brann hvis det oppstår gnister.

Anmerkning 2 Det er uklart hva som gjøres med pressvæske fra pressing

Kommentarer

Virksomheten mener at det er den som utfører pressing av bilvrak som skal ha rutiner for pressvæske. Pressvæske under pressing kommer av at det ofte vil være noe flytende væske tilbake i bilvrak etter sanering. Det er Opsal og Fjelnset AS sitt ansvar å sørge for at pressvæske fra pressing av bilvrak blir levert inn til godkjent innsamler/mottager for slikt avfall.

6. Andre forhold

Det ble opplyst at det ennå ikke er tatt i mot biler med klimaanlegg (HFK-gass). Som landbruk-, bil- og anleggsverksted har virksomheten tilgjengelig utstyr for avtapping av HFK-gass.

Hvis bedriften velger å gjenbruke noen av de avtappede væskene, må det sikres at de brukes til det formålet de er laget for, og at slik bruk ikke medfører større utslipp enn ved normal bruk.

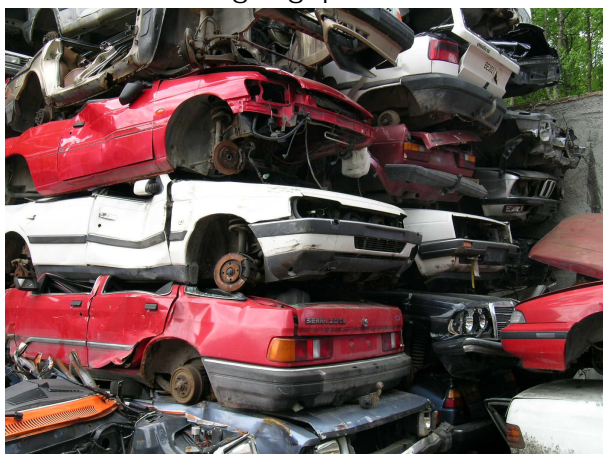
Vi gjør oppmerksom på at hvis noen tar inn en mengde tilsvarende et par spiseskjeer med konsentrert etylenglykol (frostvæske), er det nok til å gi alvorlige varige nyreskader. Større doser kan være dødelige.

For øvrig viser vi til vedlagte informasjon fra Statens forurensningstilsyn (SFT) om at det fra 2007 blir det de norske bilimportørene som får ansvaret for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy.

04.11.05

Bilbransjen får ansvaret for bilvrak

Fra 2007 skal de norske bilimportørene overta ansvaret for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy fra SFT. Bilimportørene har dannet returselskapet Autoretur AS for å ivareta dette ansvaret. Statlig vrakpant vil fortsette i en overgangsperiode.

Det er krav i avfallsforskriften kapittel 4 om kasserte kjøretøy som sier at bilimportørene må overta ansvaret for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy fra 1. januar 2007. SFT har godkjent Autoretur AS til å drive et retursystem. Det blir fortsatt mulig å levere vrak til alle med godkjente behandlingsanlegg.

Ikke store endringer

Bileierne vil ikke merke stor forskjell fra dagens system. Vrakmelding vil fortsatt kunne bli skrevet av alle som har godkjent behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy. Statlig vrakpant vil fortsette i en overgangsperiode dersom Stortinget godkjenner det. Det vil på sikt bli vurdert om den statlige panteordningen skal erstattes av en bransjeorganisert pant.

To millioner biler samlet inn

- Rundt to millioner biler er samlet inn siden Norge innførte biloppsamlingsordningen i 1978 – som første land i verden.
- Årlig leveres det inn om lag 110.000 bilvrak. Det gir en innsamlingsgrad på rundt 95 prosent.
- Ordningen finansieres ved en vrakpantavgift på nye kjøretøy. Ved kjøp av ny bil betales en vrakpantavgift på 1300 kroner. Når den utrangerte bilen blir levert til godkjent mottaksanlegg, får bileier utbetalt en vrakpant på 1500 kroner.
- Ordningen har gitt betydelige miljøgevinster.
- [Mer om ordningen](#)

Vrakpanten har fungert

SFT arbeider aktivt for at endringen fra 2007 skal bidra til:

- fortsatt høy returgrad
- ingen store endringer for forbrukerne (bileierne)
- mulighet for fritt salg av brukte deler
- fortsatt vrakpant for innlevering av kasserte kjøretøy

Les mer:

- [SFTs godkjenning av Autoreturs retursystem for kasserte kjøretøy](#)
- [Avfallsforskriften kapittel 4 om kasserte kjøretøy](#) (Lovdata)
- [Kontrollerer biloppsamlingsplasser](#) (11.10.05)
- [Autoretur](#)

- [Bilimportørenes Landsforening \(B.I.L.\)](#)
- [SFTs arbeid med bilvrak](#)

Spørsmål kan rettes til SFT:

- Seksjonssjef Kari Aa, avfallsseksjonen
telefon: 22 57 35 26, e-post: kari.aa@sft.no
- Rådgiver Wenche R. Sørvik, seksjon for avfall
telefon: 22 57 36 86, e-post: wenche-rubi.sorvik@sft.no

[Tips en venn](#)

[Utskriftsversjon](#)

[Abonner på SFTs nyheter per e-post](#)

Statens forurensningstilsyn (SFT)

Strømsveien 96, Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo | Tlf: 22 57 34 00 | Faks: 22 67 67 06 | E-post: postmottak@sft.no